

Elver Loho
elver.loho@gmail.com

Teie 19.10.2016 ja 20.04.2017

Meie 09.05.2017 nr 1-6/17-11/7

Vastus kollektiivsele pöördumisele

Lugupeetud algatuse esitaja

Täna Teid kollektiivse pöördumise „Kanepituru parema reguleerimise ettepanekud Riigikogule“ eest. Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse (RKKTS) § 152¹² lg 4 kohaselt teavitame Teid Riigikogu sotsiaalkomisjoni seisukohast pöördumise kohta.

Riigikogu sotsiaalkomisjon menetles kollektiivset pöördumist seitsmel istungil – 17. jaanuaril, 7. ja 13. veebruaril, 4., 11. ja 17. aprillil ning 2. mail. Komisjon pöördus arvamuse saamiseks ka Riigikogu põhiseaduskomisjoni poole palvega analüüsida oma pädevuse piirides Teie pöördumises tehtud ettepanekuid. Põhiseaduskomisjon leidis, et Teie pöördumine ei käsitle põhiseaduskomisjoni valdkonda kuuluvaid küsimusi ning seetõttu põhiseaduskomisjon Teie pöördumise kohta arvamust ei kujundanud.

Kollektiivsele pöördumisele esitatud arvamused ja pöördumise menetlemisega seotud info on kättesaadav [siit](#).

Komisjon kujundas kollektiivse pöördumise „Kanepituru parema reguleerimise ettepanekud Riigikogule“ suhtes oma seisukoha 2. mai istungil. Komisjon otsustas kollektiivses pöördumises esitatud ettepanekutega mitte nõustuda (konsensus– Helmen Kütt, Monika Haukanõmm, Dmitri Dmitrijev, Jüri Jaanson, Liina Kersna, Marika Tuus-Laul, Maris Lauri, Viktor Vassiljev).

Teete oma pöördumises ettepanekuid kanepi tootmise korraldamiseks ja ekspordimiseks, aga ka ettepaneku seadustada kanepi meelelahutuslikul eesmärgil alkoholi asendajana alates 21. eluaastast. Riigikogu sotsiaalkomisjon ei nõustu kanepi käitlemise regulatsiooni lihtsustamisega. Sotsiaalkomisjon leiab, et ei ole otstarbekas muuta peale alkoholi ja tubaka legaalseks veel kolmas uimasti ja sellega siis liberaliseerida veel ühe sõltuvust tekitava aine kasutamist. Juhite oma pöördumises tähelepanu ka ettevõtlusvabadusele ja õigusele vabale eneseteostusele, kuid sotsiaalkomisjon leiab, et lisaks eelnimetatud väärtustele tuleb arvestada ka teiste õigusväärtustega, eelkõige rahvatervise ja avaliku korra kaitsega.

Komisjoni istungitel osalenud spetsialistid ei toetanud samuti kanepi kasutamise ja kasvatamise legaliseerimist. Kanepi laiema leviku ja tarvitamisega võib kaasneda mõjusid, mis võivad ohustada nii inimese tervist kui ka turvalist elukeskkonda. Rõhutati, et kanepi pikaajaline kasutamine avaldab mõju inimese riskikäitumisele ning uimastikahjustest tekkivad kulud jäävad ühiskonna, mitte ainult uimastikasutaja kanda.

Pikemalt arutles komisjon kanepi meditsiinilisel eesmärgil kasutamise üle. Teete oma pöördumises ettepaneku ravikanepi kättesaadavuse leevendamiseks. Komisjoni liikmed leiavad, et kanepi kasutamine ravi otstarbel peab olema mõistuspäraselt reguleeritud. Sotsiaalkomisjoni liikmed said arutelude käigus kinnitust, et meditsiinilistel näidustustel on kanepi kasutamine võimalik. Kannabinoide sisaldavad ravimid on meditsiinis kasutusel ning neid on võimalik patsientidele välja kirjutada ka Eestis. Kuna praegu ei ole ühelgi kannabinoide sisaldaval ravimil müügiluba, siis tuleb neid ravimeid taotleda müügiiloata ravimite korra alusel. Müügiiloata ravimite taotluste arv on viimasel viiel aastal olnud 3300-6000. Sotsiaalkomisjon ei näe põhjust, miks peaks kanepi raviotstarbel kasutamine olema reguleeritud erinevalt teistest müügiiloata ravimitest.

Istungitel osalenud meditsiinivaldkonna eksperdid kinnitasid, et kanepi kasutamine on võimalik, kuid on olemas paremaid ja efektiivsemaid ravimeid, mistõttu kanepit kasutatakse meditsiinis viimase valikuna. Arstid avaldasid muret, et inimesed omistavad kanepi tarvitamisele nn imerohu renomee ning sellest tulenevalt loobutakse tervistavast ravist. Istungil ettekanded teinud arstid rõhutasid, et tuleb eristada kannabinoide kasutamist meditsiinilistel näidustustel ning kanepi tarvitamist joobe tekitamise eesmärgil. Lisaks tõid nad välja, et kanepi kasutamisel meditsiinilisel eesmärgil on oluline, et kasutatav kanep oleks kontrollitud kvaliteediga ja selliselt kasutataval kanepil on täpne doseerimise võimalus. Seetõttu ei pidanud ka komisjoni liikmed võimalikuks toetada kanepi kasvatamist enda tarbeks.

Komisjoni liikmed pidasid oluliseks märkida, et arstid peavad ise otsustama, millises järjekorras ja milliseid ravimeid nad oma patsientide ravimiseks või haiguste sümptomite leevendamiseks kasutavad. Oldi seisukohal, et arst, kes oma patsientidest hoolib, on vaba oma ravimeetodeid ja -võtteid valima.

Komisjoni liikmed asusid seisukohale, et parimaks lahenduseks kanepi meditsiinilise kasutamise ja kättesaadavuse parandamisel oleks see, kui mõni ravimifirma tuleks ja registreeriks Eestis kanepit sisaldava ravimi. Sellisel juhul saaks patsient võimalikult lihtsalt soovitud ravimi kätte.

Kuigi sotsiaalkomisjon ei toetanud Teie pöördumises tehtud ettepanekuid, siis mõistame siiski tema olulisust Teie ja osa Eesti ühiskonna jaoks. Seetõttu otsustas sotsiaalkomisjon pöörduda kirjaga Sotsiaalministeeriumi poole, kus palume Sotsiaalministeeriumil koostöös Raviametiga:

- 1) Selgitada, kas meditsiinilisel otstarbel kasutatav kanep või tema toimeained on erinevates narkootiliste ja psühhotroopsete ainete nimekirjades ning kui nad on, siis selgitada, mis põhjusel see nii on ning kas on võimalik meditsiinilisel otstarbel kasutatavat kanepit või tema toimeaineid kanda madalama tasemega ohtlikkusega narkootiliste ja psühhotroopsete ainete nimekirja
- 2) Vaadata üle müügiiloata ravimite taotlemise reeglistik ja analüüsida, kas see on liialt bürokraatlik, vaevarikas ja keeruline.

Riigikogu sotsiaalkomisjon peab oluliseks, et ametiasutused, kelle pädevusse kuuluvad ravimite käitlemise, väljakirjutamise, ravimialase järelevalve ja vastutuse küsimused, aga ka kohustus ja vastutus tagada Eestis kasutusel olevate ravimite ohutus, kvaliteet ja efektiivsus,

vaataksid üle ja analüüsiksid ning vajadusel ja võimalusel ka muudaksid kanepi meditsiinilisel eesmärgil kasutamise protseduureegleid.

Tänan Teid veel kord arutelu tõstatamise eest.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Helmen Kütt

Esimees

Teadmiseks: Riigikogu juhatus

Heidi Barot
631 6493, heidi.barot@riigikogu.ee